

**Havayolu şirketlerine ait uçak biletlerinin satışının yapılması halinde alınan komisyon bedeli için fatura düzenlenmesi ile bedelin şirkete ait pos cihazı kullanılarak tahsil edilmesi hk.**

|                   |                         |
|-------------------|-------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                  |
| <b>Kanun</b>      | VERGİ USUL KANUNU       |
| <b>Özelge no</b>  | 27575268-32229/8042-109 |
| <b>Tarih</b>      | 13.02.2013              |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)**

**Sayı : 27575268-32229/8042-109**

**13/02/2013**

**Konu : Havayolu şirketlerine ait uçak biletlerinin satışının yapılması halinde alınan komisyon bedeli için fatura düzenlenmesi ile bedelin şirkete ait post cihazı kullanılarak tahsil edilmesi hk.**

İlgi dilekçenizde; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, havayolu şirketlerine ait biletlerin satışıyla iştigal ettiğiniz ve bazı hallerde satış bedelinin, müşterinin kartının mail ordera kapalı olması veya bankamatik kartının kullanılması sebepleriyle firmanızın pos cihazı kullanılarak tahsil edildiği ve tahsil edilen bu bedelin firmanızın geliri olarak gözüktüğü, havayolu firmasının tarafınıza elektronik fatura göndermediği ve gönderdiği yolcu seyahat belgesinin kaşe basmak suretiyle fatura yerine kullanılacağını bildirildiği belirtilerek, bu belgenin hem geliriniz hem de giderinize dayanak olarak kullanılıp kullanılamayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş verilmesi talep edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu belirtilmiş, mezkur Kanunun 229 uncu maddesinde faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari bir vesika olduğu, 232 nci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 233 üncü maddesinde de birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları mal satışları veya hizmet bedellerini perakende satış fişi, makineli kasaların kayıt ruloları veya giriş ve yolcu taşıma biletleri ile tevsik edecekleri belirtilmiştir.

Öte yandan; 334 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, havayolu taşımacılığı yapanların gerek yurt dışı gerekse de yurt içi uçuşlarına ilişkin Uluslararası Hava Taşıyıcıları Birliği (IATA) kuralları çerçevesinde satış işlemlerine ait kayıtlarının dayanağı olarak elektronik ortamda veya elektronik ortam dışında tanzim edilen yolcu biletlerinin, Tebliğin devamında belirlenen esaslar dahilinde düzenlenmesi halinde Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura yerine kullanılabileceği açıklanmıştır.

Söz konusu Tebliğin, "1.1. Elektronik Ortamda Düzenlenecek Yolcu Biletleri" başlıklı bölümünde,

"Hava yolu taşımacılığı yapan IATA üyesi şirketler tarafından, aşağıdaki asgari bilgileri içeren ve fatura yerine geçen "Elektronik Yolcu Bileti" düzenlenebilecektir.

Bu biletlerde;

a)- Düzenleyenin adı-soyadı/unvanı, adresi, bağlı olduğu vergi dairesi, vergi kimlik numarası,

- Yolcunun adı-soyadı, varsa vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, T.C. Kimlik numarası,

- Düzenlenme tarihi,

- Seri ve sıra numarası (seri no olarak bileti düzenleyen her müstakil şube veya acentenin harf veya rakamlardan oluşan kod numarası, sıra numarası olarak da havayolu şirketinin IATA nezdindeki kod numarası ile başlayan toplam 13 haneli bilet numarası)

- Yapılan hizmetin nevi ve tutarı

yer alacaktır.

b) Havayolu şirketleri yukarıdaki bilgileri içerir basılı kağıt kullanmak veya kaşe ya da damga tatbik etmek, acenteler de kaşe basmak ve imza atmak suretiyle bilet düzenleyeceklerdir.

c) Seri ve sıra numaralarının matbaa baskılı olması zorunlu olmayıp, bu numaralar bilgisayar kullanılarak biletin düzenlenmesi esnasında kaydedilebilecektir.

d) Biletler bir örnek düzenlenebilecek, bilet bilgileri elektronik ortamda saklanacaktır.",

"1.2. Elektronik Ortam Dışında Düzenlenecek Yolcu Biletleri" başlıklı bölümünde ise,

"IATA üyesi olup hava yolu taşımacılığı yapan mükellefler, elektronik ortamda bilet düzenleyebilecekleri gibi mevcut uygulamada düzenlenen, IATA kuralları çerçevesinde tanzim edilen yolcu biletlerini de kullanabileceklerdir.

Vergi Usul Kanununun 227 ve mükerrer 257 nci maddelerinin vermiş olduğu yetkilere istinaden bu biletlerin fatura yerine geçen belge olabilmesi için, biletlerde düzenleyenin adı- soyadı/unvanı, yolcunun adı-soyadı, düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarası (seri no olarak bileti düzenleyen her müstakil şube veya acentenin harf veya rakamlardan oluşan kod numarası, sıra numarası olarak da havayolu şirketinin IATA nezdindeki kod numarası ile başlayan toplam 13 haneli bilet numarası), yapılan hizmetin nevi ve tutarının bulunması zorunludur. Söz konusu biletler en az iki örnek olarak düzenlenecek, ikinci örnekleri saklanacaktır."

denilmektedir.

Buna göre,

- Hava yolu taşımacılığı yapanlar, mez-kûr Tebliğde belirlenen esaslar dahilinde gerek yurt dışı gerekse yurt içi uçuşlarına ilişkin olarak IATA kuralları çerçevesinde satış işlemlerine ait kayıtlarının dayanağı olarak elektronik ortamda veya elektronik ortam dışında yolcu bileti düzenlemeleri halinde bu biletler Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura yerine geçen "Elektronik Yolcu Bileti" olarak kabul edilecek ve ayrıca fatura düzenlenmeyecektir.

- Havayolu şirketlerinin acenteleri aracılığıyla yaptıkları bilet satışlarında, bilet bedeline acentenin komisyon bedeli dahil ise acente bu bedel için havayolu şirketine fatura düzenleyecektir.

- Havayolu şirketlerinin acenteleri aracılığıyla yaptıkları bilet satışlarında, bilet bedeline acentenin komisyon bedeli dahil değil ise acente, müşteriden alacağı komisyon bedeli için müşterinin vergi mükellefi ya da fatura düzenleme limiti altında kalmakla beraber fatura isteyenlerden olması durumunda fatura, bunlar dışında kalanlar için ödeme kaydedici cihaz fişi düzenleyecektir.

- Bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışlarının 396 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar doğrultusunda Bs bildirim formuna dahil edilmesi gerekmektedir.

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 42 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlığımızca şekil ve muhteviyatı belirlenen 1 no.lu KDV Beyannamesinde beyannameye eklenecek belgeler sayılmış, Beyannamenin 6 ncı tablosunun 45 inci satırına "Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmet Bedelleri"nin (Bu dönemde gerçekleştirilen teslim ve hizmetlere ait bedelin, kredi kartı ile tahsil edilen kısmı) (e- Beyannamenin Sonuç Hesapları Diğer Bilgiler - Kredi Kartı ile Tahsil Edilen Teslim ve Hizmetlerin KDV Dahil Karşılığını Teşkil Eden Bedel) yazılacağı açıklanmıştır.

KDV beyannamesinin 45 inci satırında istenilen bilgi, verginin tarh ve tahakkuku ile ilgili olmayan denetim amaçlı bir bilgidir. Bu satırda vergiyi doğuran olayın gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın belirli bir dönemde kredi kartı ile yapılan tahsilâtlar gösterilecektir.

Bu itibarla, uçak bileti bedelinin şirketinize ait pos cihazı ile tahsil edilmesi karşılığında düzenlenen harcama belgesinin yolcu taşıma hizmetine ilişkin olarak havayolu şirketi tarafından düzenlenen Elektronik Yolcu Bileti ile ilişkili olduğunun ispatı ve iddia edilen hususların tespitine ilişkin belgelerin gerektiğinde vergi dairesine ibraz edilmesi şartıyla kredi kartı ile yaptığınız tahsilatlar için şirketinizce ayrıca belge düzenlenmeyecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026